

Dr. Vida Sándor*

BECK SALAMON ÉS A VÉDJEGYJOG**

Beck Salamon 1974-ben hunyt el,¹ de Magyar védjegyjog c. monográfiája² szinte élete végéig (az 1969. évi védjegy törvény hatálybalépéséig) a szakma bibliájának számított.

Beck Salamon 1951-ben felhagyott ügyvédi praxisával, amikor is az Eötvös Loránd Tudományegyetem Polgári Jogi és Polgári Eljárásjogi Tanszékének vezetőjévé nevezték ki. Ugyanakkor nem csupán mint jogtudós él az emlékezetben, hanem mint a védjegyjog propagátora is: a több mint fél évszázaddal ezelőtt újjáalakult Magyar Iparjogvédelmi Egyesületnek haláláig nemcsak elnöke, de motorja is volt.³ Ennek az egyesületnek alapszabály szerinti célkitűzése a szabadalmi és védjegyjog művelése volt, függetlenül attól, hogy az akkor tervgazdaságon alapuló szocialista viszonyok között mind a szabadalmi, mind a védjegyjog jelentősége a maihoz viszonyítva roppant szerény volt.⁴

Sajnos egyre kevesebben élnek azok közül, akik személyesen ismerhették, még kevesebben, akiknek az a megtisztelő lehetőségük volt, hogy együtt dolgozhattak vele, ennek ellenére a Magyar Iparjogvédelmi Egyesületben néha még ma is elhangzik a neve.

E laudációnak is tekinthető néhány mondat után nézzük meg, hogy ma, közel 80 esztendővel Beck Salamon védjegyjogi monográfiájának megjelenését követően napjaink jogászáknak mond-e még valamit ez a maga idejében kitűnő írásmű?

Közhely, hogy az elmúlt 80 esztendőben hat rendszerváltásra került sor.⁵ Ez többek között a gazdaságirányítás radikális változásával, majd e változás „visszaállításával” járt. Ez persze mind a védjegyekre, mind a védjegyjogra is kihatott. S akkor még nem is említettem az ország politikai környezetének változását: a trianoni elszigeteltséget, majd a nem éppen dicsőséges kapcsolatokat előbb a nemzeti szocialista Német Birodalommal, majd a kommunista

* Jogtanácsos, Danubia Szabadalmi és Jogi Iroda Kft.

** A Beck Salamon-emlékkonferencián elhangzott előadás. Miskolc, MTA Miskolci Akadémiai Bizottsága, 2015. november 13.

¹ Vö.: <http://dt.ogyk.hu/hu/gyujtemenyismertetok/konyvek/szerzoeletrajzok/item/278-bec>; https://hu.wikipedia.org/w/index.php?title=Beck_Salamon&oldid=14988517; dr. Világhy Miklós: Beck Salamon (1885–1974). Az utolsó magyar esetjogász halálára. Jogtudományi Közlöny, 1974, 12. sz., p. 732–734; dr. Németh János: Száz éve született Beck Salamon. In: Emlékkönyv Beck Salamon születésének 100. évfordulóján, 1855–1985. ELTE Állam- és Jogtudományi Kar, Budapesti Ügyvédi Kamara, Budapest 1985, p. 7–11.

² Budapest, 1934.

³ A korábbi (a két világháború közötti) egyesületnek is egyik legaktívabb tagja volt. Vö. dr. Bacher Vilmos: 40 éves a Magyar Iparjogvédelmi Egyesület. Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle, 107. évf. 2. sz., 2002. április, p. 56.

⁴ Dr. Vida Sándor: Védjegyek és védjegyügyek 1945–1969 között. Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle, 6. (116.) évf., 5. sz., 2011. október, p. 75–87.

⁵ 1944, 1945, 1947, 1956, 1957, 1990 – vö. Miklóssy Endre: Évezredek között. Napkút Kiadó Kft., Budapest, 2013, p. 172.

Szovjetunióval, végül a konszolidációt jelentő tagságot az Európai Unióban. Az utóbbinak a magyar védjegyjogra is termékenyítő hatása volt és van.

Miben áll ez a hatás? Kevés olyan szelvénye van a magyar jognak (a „szelvényjog”, „szelvényjogász” kifejezést Beck Salamon beszélgetések alkalmával nem egyszer használta) mint a védjegyjog, amely az Európai Unióhoz történt csatlakozás következtében ilyen mértékben kényszerpályára került. Igaz, véleményem szerint ez a kényszerpálya használt a magyar védjegyjognak. Tény, hogy a jogharmonizáció következtében az anyagi védjegyjog minden lényeges rendelkezése egységesítve van: a magyar védjegyjog ma megegyezik a franciával vagy a szlovákkal.

De harmonizált a joggyakorlat is: mind a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala, mind a magyar bíróságok védjegyügyekben hozott határozataiknál kötvé vannak az EU Bíróságának előzetes döntéseihez, illetve az azokban kifejezésre jutó jogértelmezéshez. Ha pedig jogértelmezési kétségeik volnának, akkor kötelesek az EU Bíróságtól jogértelmezést kérni. Persze ez nem gyakori, hiszen a német, brit stb. bíróságok jogértelmezési kérdéseire az EU Bírósága már sok száz ítéletben válaszolt, ezek pedig rendelkezésre állnak, sőt követendők.

Az itt ismertetett körülményekre tekintettel megismétlem a kérdést, lehet-e valamit is felhasználni Beck Salamon védjegyjogi írásaiból, amelyek a két világháború közötti, többszörösen megváltozott politikai-gazdasági viszonyok között keletkeztek?

Válaszom igenlő. Úgy érzem ez a válasz nem csupán érzelmi alapon nyugszik, de objektíve is helytáll. A következőkben elmondandók alapján az olvasó eldöntheti, egyetért-e velem vagy sem.

A koncepció: a védjegyjog és a versenyjog viszonya

A monográfia előszavának első mondata úgy hangzik, hogy „a könyv úgy fogja fel a védjegyjogot, hogy az része a versenyjognak”.

E mondat elvi jelentőségét és időszerűségét szemlélteti, hogy a másfél éve megjelent védjegykommentár előszavában a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának elnöke, *dr. Bendzsel Miklós* is éppen ezt a mondatot idézi.⁶

Amikor Beck Salamon ezt a gondolatot leírta, akkor a helyzet korántsem volt egyértelmű: a tisztességtelen versenyről szóló 1923. évi törvénynek még csak a „bejáratása” folyt, a védjegyeket ugyanakkor már 1858 óta törvényes védelem illette meg.

Persze Beck Salamon nem marad meg e programatikusként is ható kijelentés mellett, hanem azt mintegy aprópénzre is váltja: a védjegy-lajstromozás kapcsán beszél a lajstromozatlan védjegyéről (jelenlegi terminológiával árjelzőről), amely versenyjogi védelmet élvez (p. 75, 158). E vonatkozásban ma is ez a helyzet.

⁶ *Dr. Faludi Gábor, dr. Lukácsi Péter: A védjegy-törvény magyarázata. HVG-ORAC Kiadó Kft., Budapest, 2014, p. 27.*

A védjegybitorlás kapcsán is felmerül nála a versenyjog alkalmazása: gondatlanságból elkövetett védjegybitorlás esetében versenyjogi alapon igényelhető a kártérítés – mondja (p. 211.). Bár hatályos jogunk szerint ilyen esetben a kártérítés védjegyjogi alapon is igényelhető, a versenyjogi szempontok napjainkban a kártérítés mértékének megállapítása alkalmával hasonlóképpen szerephez juthatnak, amint azt Beck Salamon ajánlja.

Mai viszonyaink között ilyen esetben a védjegyjog és a versenyjog kumulált alkalmazásához persze a peres felek közötti versenyhelyzet fennállása is szükséges, ez azonban az esetek jelentős részében megvan.

Véleményem szerint ennek a koncepciónak a jelentősége leginkább a per előkészítésének szakaszában jelentkezik: amikor az ügyvéd, a jogtanácsos azt vizsgálja, hogy mi készíthette, mi motiválhatta ez ellenérdekű felet egy hasonló, a korábbi védjeggyel összetéveszhető védjegy piaci bevezetésére.

A védjegyjog és a versenyjog viszonyáról kialakított nézet nem első alkalommal jelenik meg a monográfiában, ezt a felfogást Beck Salamon már korábban szóban és írásban is képviselte. Idézek az Iparjogi Szemléből:⁷

„Természetes, hogy a különböző jogágak tételei egymás mellett kiegészítve vagy egymással összeegyeztetve kerüljenek alkalmazásra, így van ez a versenyjog és a védjegyjog viszonyában is. A versenyjog és a védjegyjog két szomszédos terület, de mint az a szomszédoknál szokásos, a rivalizálás itt is elkerülhetetlen. Kétségtelen, hogy a védjegyjog egzakt formához kötött tételei más szemléletet lehelnek mint a versenyjog elvilegesen szövegezett, a formalitásokon túlemlkedő és a materiális jog sémái után induló tételei. Nem feladatunk ehelyütt, hogy e két jogág ezen alapvetően eltérő jogi természete között az együttes alkalmazás számára szolgáló egységet teoretikusan megalapozzuk. Célunk csak az, hogy konkrét szükség kapcsán rámutassunk a két jogág együttes alkalmazásának megtermékenyítő erejére.”

A két jogágnak egymást kölcsönösen megtermékenyítő hatásáról szóló profetikus sorok napjaink tételes jogában bizonyítást nyertek: a lajstromozatlan védjegynek, azaz az árujelzőnek a versenytörvényben történő nevesített oltalmával, valamint a jó hírű védjegy tisztességtelen kihasználásának szankcionálásával a védjegy törvényben.

Licenciaszerződés

Amint említettem, az Európai Unióban az anyagi védjegyjog minden lényeges rendelkezése egységesítve van. Nem tartozik azonban ide a licenciaszerződés,⁸ amely kötelmi jogi és nem kvázi dologi jogi természetű, másrészt annak a határokon átnyúló áruforgalomban nincs is magához a védjegyhez hasonlítható szerepe.

⁷ Dr. Beck Salamon: Versenyjogi és védjegyjogi határkérdések. Iparjogi Szemle, 1932. 4. sz., p. 1.

⁸ A Tanács 207/2009/EK rendelete (2009. február 26.) a közösségi védjegyről 22. cikke – eltérően az 1977. évi XI. törvény a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról 23–26. §-ában foglalt diszpozitív tartalmú szabályoktól – csupán néhány rendszerező jogi normát állít fel.

A licencszerződés vagy védjegyhasználati szerződés tartalma tekintetében tehát a tagállamok önállóan alkothatnak szabályokat, s így járt el a magyar jogszabályalkotó is.

Erre a jogi háttérre tekintettel érdemes beleolvasni Beck Salamon monográfiájába (p. 125–128.). A licencia tartalmát vizsgálva – a bérleti, valamint a haszonbérleti szerződéssel való összehasonlítás eredményeként – néhány korabeli külföldi szerzővel vitatkozva arra a (helyes) következtetésre jut, hogy a „licencia lényege az engedélyt nyelő félnek a védjegy használatára való feljogosítása”.

„A licencia terjedelme nem elvi kérdés – mondja –, hanem szerződéses megállapodás tárgya. A szerződés szabja meg, hogy mire kap felhatalmazást” (az engedélyes). Ez világos, gyakorlatias fogalmazás. Ma sem lehet mást mondani.

A továbbiakban:

„Harmadikkal szemben a licenciát nyelő fél eljárni nem jogosult, a védjegytulajdonossal kötött megállapodástól függ, hogy az tartozik-e a licenciát nyelő fél érdekében vagy annak felhívására a védjegy jogosulatlan használója ellen akár büntető akár polgári úton eljárni.”

Ez ugyancsak világos beszéd. A licencszerződés kötelmi jellege elvitathatatlan.

Érdekes ebben a vonatkozásban még egy – a versenyjogra visszakanyarodó – gondolat:

„Ha a licenciát nyelő fél a védjegyet vállalata ismertetőjelévé tudta tenni, úgy ez alapon a versenytörvény amúgy is megadja neki nemcsak a büntetőjogi oltalmat, de a kártérítési igényt is, úgy hogy gyakorlatilag jelentőség nélkülivé válik, hogy védjegyjogi címen nincs kártérítési igénye.”

Ez az érdekes gondolat akár mai viszonyaink között is realizálható volna. Igaz, a gyakorlatban alig tudom elképzelni, hogy a védjegytulajdonos a jogérvényesítésben magára hagyja az engedélyest. De az élet annyira színes, hogy semmi sincs kizárva.

A defenzív, valamint a tartalék védjegy

A defenzív, valamint a tartalék védjegyről sem az uniós, sem a hazai védjegy jog nem rendelkezik.

Pedig mindkettő megvolt már száz esztendővel ezelőtt is, a gyakorlatban pedig létezik ma is. Ezért e vonatkozásban is érdemes elolvasni, mit mondott annak idején Beck Salamon.

„A defenzív védjegy utáni törekvés gazdasági alapja: a védjegy fokozott védelmének biztosítása, lélektani gyökere pedig a hatóságokkal szembeni bizalmatlanság” (p. 174.).

Úgy tűnik, e vonatkozásban az elmúlt száz esztendőben alig változott valami.

Sőt, amint azt az EU Bíróságának a védjegycsaládokkal kapcsolatos ítéleteiből látjuk,⁹ a defenzív védjegyek oltalma Luxemburgban sem ment zökkenők nélkül.

⁹ Dr. Süle Ákos: A védjegycsalád mint relatív kizáró ok. Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle, 4. (114.) évf. 2009. április, p. 42–59.

Az akkoriban még ritkaságszámba menő tartalék védjegyekre pedig Beck Salamon a „heverő védjegy” kifejezést találta ki, és azt mondta, hogy ezek „lajstromozása azzal a szándékkal történik, hogy egy új árucikk forgalomba hozása esetén egy lajstromozott védjegy már előre rendelkezésre álljon. Ezt a védjegyet tehát annak tulajdonosa raktáron tartja, heverteti a tényleges felhasználásig.”

Ez ma is így van, gondoljunk csak a gyógyszergyárak tartalék védjegyeire, amelyeket a forgalombahozatali engedély kérelmezése alkalmával neveznek meg.

Ez utóbbi vonatkozásban a „heverő védjegy” kifejezés a feltűnő, ezt a szót Beck Salamon találta ki a Vorratsmarke értelemszerű fordításával. A magyar jogi szaknyelvben mégsem ez a kifejezés, hanem a német, francia (Vorratsmarke, marque de reserve) kifejezés betű szerinti fordítása honosodott meg. Beck Salamon olyan időben művelte a védjegyjogot, amikor még az ilyen alapvető intézményeknek sem volt magyar nevük. Úgy tűnik, hogy ha nem is ilyen erőteljesen, de a technikai fejlődés vagy a jogharmonizáció következtében még ma is szükséges néha új jogi szavak alkotása, sőt, van amikor erre nem is igazán kerül sor, mint például a doménnév vagy a regisztrátor esetében.

Szabadalom nevének védjeggyé alakulása

Beck Salamon, mint afféle jogi polihisztor, a védjegyjog és a versenyjog mellett a szabadalmi joggal is behatóan foglalkozott, és az ún. „nagy Szladits”-ban ő írta a „Szabadalmi jog” fejezetet.¹⁰ Ez kétségtelen szakmai megbecsülés jele volt akkoriban a második zsidótörvény hatálybalépését megelőző időszak légkörében.

Ezért nem is meglepő, hogy kiter a szabadalmi és a védjegyjog egy nem ritka találkozási pontjára, nevezetesen arra az esetre, amikor a szabadalmazott találmány alapján gyártott terméknek sajátos nevet adnak, s ez a név a piacon mint a termék neve válik ismertté.

Ilyen tényállás mellett a védjegyoltalom az ismertté válás különböző fázisaiban válhat problematikusá.

Az első fázis alatt azt értem, amikor a szabadalom alapján előállított termék a piacon megjelenik, s annak nevét a szabadalom tulajdonosa késlekedés nélkül védjegyként is bejelenti. Ebben az esetben, ha a védjegy bejegyzésének nincs törvényes (azaz védjegyjogi) akadálya, úgy azt lajstromozzák.

Problémát jelenthet a második fázis, amikor is a védjegy bejelentésére csak akkor kerül sor, amikor a szabadalom alapján gyártott termék neve már ismertté vált, azaz árunévnek tekintendő. Erre Beck Salamon azt mondja, hogy a szabadalom oltalmi ideje alatt a monopolhelyzet amúgy is fennáll, s a termelőnek nem kell megbirkóznia a szabad versennyel.

¹⁰ A hat kötetből álló „nagy Szladits” – szemben az egyetemi tankönyvként használt kétkötetes „kis Szladits”-csal (*dr. Szladits Károly: A magyar magánjog vázlata, I-II., 4. kiadás, Grill Károly, Budapest, 1933.*): *dr. Szladits Károly: (főszerk.): Magyar magánjog. Általános rész. Grill Kiadó, Budapest, 1938, p. 695–754.*

Ugyanekkor elválnak egymástól a szabadalomjogi oltalom és a védjegyoltalom, mert ha az árunévvé alakulás már megtörtént, akkor a védjegyoltalom megtagadható – mondja. Ezzel a következtetéssel mai ismereteink alapján ugyancsak egyet lehet érteni.

Elképzelhető azonban egy további fázis, azaz tényállás is, nevezetesen, ha a szabadalom alapján gyártott termék nevét védjegyként idejekorán bejegyezték, s az időközben ismertté vált, azaz árunévvé alakult. Kérdés, hogy ez utóbbi körülményre tekintettel lehet-e a védjegyet törölni, hiszen időközben a szabadalom is megszűnt, s a műszaki megoldás is közkinccsé vált. Beck Salamon írásából kiolvasható, hogy ez a kérdés annak idején erősen vitatott volt. Gazdasági megfontolások alapján Beck Salamon azt mondja, hogy az árunévvé alakulást követően a jogszerű lajstromozás se maradjon fenn. Akik arra a tételre esküsznek – mondja – hogy a lajstromozás tartama alatt szabad jelzéssé (mai terminológiával: leíró megjelöléssé) alakulásról beszélni nem lehet, azok dogmatikus önelégültséggel a problémát elintézettnak tekintik. Holott factumokat a jogrend sem teremthet; ez hatalmában sem áll, de a factumokat letagadni a rosszhiszemű pereskedők fegyvere (p. 26.).

A korabeli vitát az idő legalábbis Európában eldöntötte: az uniós jogharmonizációnak köszönhetően 1997 óta hatályos védjegy törvényünk is lehetővé teszi a védjegy oltalmának megszüntetését, ha az elvesztette megkülönböztetőképességét (így például, ha az az adott áru vonatkozásában leíróvá vált). Beck Salamon korabeli következtetése ezért ma is megállja helyét.

De lépünk tovább. E törvényi szabályozásra tekintettel ezért napjainkban az ügyvédtől, a jogtanácsostól inkább azt várják el, hogy arra nézve adjon tanácsot, hogy mit lehet vagy célszerű tenni a megkülönböztetőképesség elvesztése, a szakmában használt kifejezéssel a védjegy degenerálódása¹¹ ellen. Ez különösen az értékes védjegyeket fenyegeti, amelyek, illetve amelyek variációi a versenytársakat utánzásra csábíthatják.

Az ajánlott eljárás ilyen esetekben az utánzókkal, a bitorlókkal szembeni következetes fellépés. Ha ugyanis a védjegy tulajdonos ezeket a nem olcsó és nem mindig egyszerű intézkedéseket elmulasztja, akkor védjegye degenerálódhat, elvesztheti megkülönböztetőképességét, azt az alapvető funkcióját, amely meghatározott előállítóra vagy forgalombahozóra utal.

Beck Salamon gondolataira építve ezért azt hangsúlyozom, hogy nem elég a védjegyet bejelenteni, hanem a piacot, valamint a védjegylajstromot figyelni is kell annak érdekében, hogy harmadik személyek jogszerzését vagy jogsértését kellő időben meg lehessen akadályozni.

Ez pedig – ha uniós vagy nemzetközi védjegyről van szó – a releváns uniós vagy külföldi piacot, valamint az uniós vagy külföldi védjegylajstromokat is jelenti.

Napjainkban, amikor egyrészt az uniós vámmentes piac a Brit-szigetektől a Fekete-tengerig és Máltától a Lappföldig terjed, másrészt a külföldi védjegyek elárasztották Magyar-

¹¹ Dr. Vida Sándor: Védjegyek degenerálódása. In: Ünnepi dolgozatok Boytha György tiszteletére. ELTE ÁJK, Budapest, 2004, p. 359.

országot, Beck Salamon nézeteit is célszerű nem a Hegyeshalom–Nagylak közötti térségre korlátozottan figyelembe venni.

A törvény értelmezése

Beck Salamon monográfiájának alapját az 1890. évi védjegy törvény képezte. Ez tükörfordítása volt az 1890. évi osztrák védjegy törvénynek, amely utóbbi pedig a maga korához képest is elmaradott volt. Csak egyetlen anyagi jogi példa: a szavak védjegykénti oltalmát nem tette lehetővé, erre csak a későbbi törvénymódosítás adott lehetőséget.

Hasonlóképpen elmaradott volt a törvény jogérvényesítési koncepciója, a védjegybitorlás szankcionálására csak büntetőjogi rendelkezéseket tartalmazott.

A haladó gondolkodású jogászok azonban mind Ausztriában, mind Magyarországon a jogérvényesítés polgári jogi eszközeinek az elismerése érdekében szálltak síkra. Ezek közé tartozott persze Beck Salamon is. Ebben a vitában – azzal az érveléssel szemben, hogy a polgári jogi eszközök kizárása volt a törvényhozó akarata – úgy érvelt, hogy „a törvény akaratát nem lehet mindig a törvényhozó, a kodifikátor akaratával egyenlősíteni. A törvény a törvényhozó akaratától független életet él – életet, ami változást jelent, és ez a változás vonatkozhat a törvénynek betudott értelemre, a törvény tartalmára is. A törvényhozó akaratára való hivatkozás nem döntheti el a törvény tartalma körüli vitákat – ennyiben még korrektúrára szorul az a jogról vallott tétel is, hogy a múlt kormányozza a jelent. Az osztrák Adler álláspontja helyes, nem mert a törvényhozó akaratával nem kerül szembe, hanem annak dacára, hogy a törvényhozó másra gondolhatott, mást akarhatott. Kötelező értelmezési elvként a törvényhozó akarata csak cum grano salis (nagy óvatossággal) fogadható el. A jogintézmények és funkcióik változása a törvényhozó akaratának értelmezési egyeduralmát már régen megdöntötte” (p. 180.).

Ezt a harcos kiállást magam úgy fogom fel, mint a jogérvényesítés, a jogbiztonság érdekében történő állásfoglalást. Úgy is lehet ezt értékelni, mint olyan állásfoglalást, amely a törvény alapvető célját kutatja, még akkor is, ha az eljárási jogban a teleologikus jogértelmezés szokatlan.

Tény, hogy az idő ebben is Beck Salamont és harcostársait igazolta, hiszen napjaink tipikus jogérvényesítési eszköze a polgári per, sőt még annál is több, az azt megelőző ideiglenes intézkedés, amely védjegyügyekben különösen gyakori. A globalizáció következtében, a nemzetközi védjegykalózkodásra tekintettel persze ma is szükség van a bitorlókkal szemben bevethető büntetőjogi eszközökre, de a napi gyakorlatot tekintve ezek igénybevétele viszonylag ritka.

Jogösszehasonlítás

A jogösszehasonlítás a 20. században kapott tudományos rangot, bár előtte is létezett. Hiszen azok a magyar diákok, akik Bécsben, Heidelbergben, Párizsban tanultak, hazaérkezve az ott szerzett ismereteket céltudatosan vagy akaratlanul igyekeztek magyar viszonyokra alkalmazni, meghonosítani.

A módszeres jogösszehasonlításnak három fő területe van:

- a törvények és egyéb jogszabályok,
- a bírósági gyakorlat,
- a jogirodalom összehasonlítása.

Szakmai elismerést, tudomány „minősítést” az összehasonlító jog – mint említettem – csak a múlt században kapott.

Beck Salamon monográfiájának függelékében (p. LIX.) megemlíti azokat a külföldi (osztrák és német) szerzőket, akiknek munkáiból sűrűbben idéz, s egy helyütt az osztrák jogról mint hozzánk közel állóról (p. 13.) emlékezik meg. Ezenfelül hivatkozik francia, lengyel és egyéb külföldi (a kontinentális jogból vett) példákra, nézetekre, s helyenként vitatkozik is azokkal.

A műben egyébként sűrűn előfordulnak német nyelvű idézetek (magyar fordítás nélkül), ami jelzi, hogy az Osztrák–Magyar Monarchia megszűnését követő időszakban hazánkban az uralkodó idegen nyelv a német volt.

Mindezt azért említem, mert e körülmények kapcsán a monográfia által követett jogösszehasonlító módszer hasznára kívánok rámutatni.

Napjainkban, amikor abban a kényelmes helyzetben vagyunk, hogy az Európai Unió bíróságainak ítéletei, sőt a főtanácsnoki perösszefoglalók is magyar nyelven olvashatóak, továbbra is komoly helyzeti előnyben van az a szerző vagy gyakorló jogász, aki képes az idegen nyelvű kommentárokat, jogirodalmi megnyilvánulásokat elolvasni, amelyek az általa vizsgált kérdés vagy képviselt ügy vonatkozásában relevanciával bírhatnak.

Bizonyára Beck Salamon mint ügyvéd is sikereket ért el, amikor meggyőző külföldi jogi állásfoglalásokat hozott fel az általa képviselt ügyfelek érdekében.

Az általa kifejtett, az előzőekben idézett gondolatokon felül ezért talán ez is az egyik fontos útravaló mind a jogtudomány, mind a gyakorlat részére: a jogösszehasonlító módszer. Úgy gondolom, hogy ennek nem kell a védjegyjogra korlátozódnia, az az alkotmányjogtól a családjogig a jog minden ágában haszonnal alkalmazható.